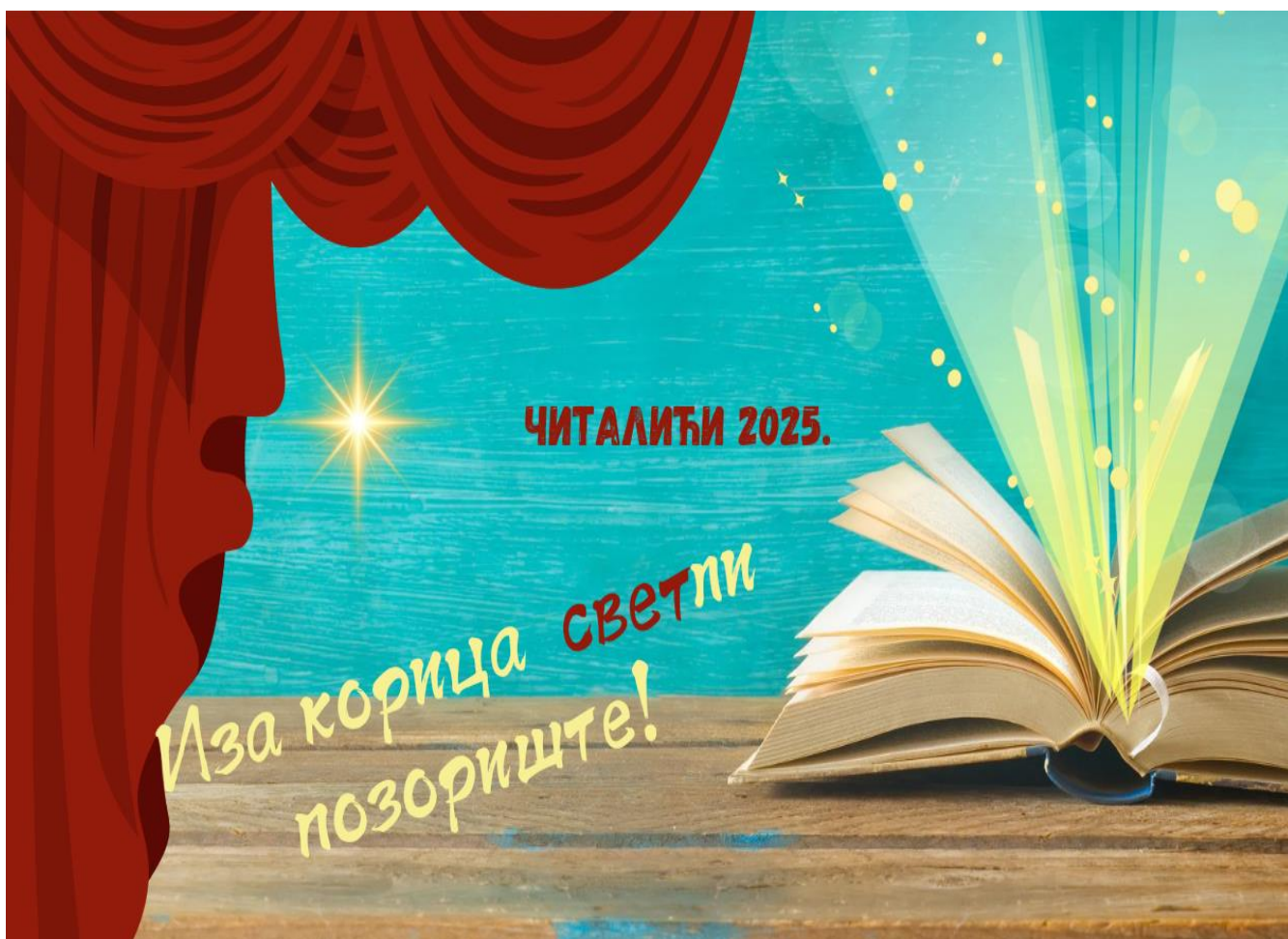

Конкурс за Смотру читалаштва „Читалићи 2025.“

Школска 2024/2025.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

ОШ „Вожд Карађорђе“, Алексинац

Библиотека „Вук Караџић“, Алексинац

УГ „Читалићи“, Алексинац

у сарадњи са

Порталом за учење српског језика у дијаспори „Словце“, Њу Венеп (Холандија)

Друштвом школских библиотекара Србије

Министарством културе и информисања Републике Србије

РАСПИСУЈУ КОНКУРС

Смотра читалаштва „Читалићи 2025.“ са темом

Позориште

за предшколце и ученике основних и средњих школа Србије и других земаља,

ученике српских допунских школа и радионица,

наставнике, стручне сараднике, студенте србистике и сродних предмета

у следећим такмичарским категоријама:

Категорије	Облик	Ниво	Карактер	Циљна група	Начин
Кликераши	Индив.	Школски	Такм.	Ученици основних школа Србије од 1. до 8. разреда (за ученике 1. и 2. разреда последњи ниво је општински)	Тестирање
	Индив.	Општински	Такм.		
	Индив.	Републички	Такм.		
Креативци Читалићи+	Индив.	Школски	Такм.	Предшколци и ученици основних и средњих школа Србије и држава партнера	Читалачки дневник
	Индив.	Општински	Такм.		
	Индив.	Републички	Такм.		
	Индив.	Међународно учешће	Ревииј.		
Словца	Индив.	Међународно учешће	Такм.	Допунске школе/ радионице српског језика у дијаспори	Прилагођени читалачки дневник
Дигитални Читалићи	Индив.	Републички са међунар. учешћем.	Такм.	Појединци и групе узраста од 10 до 20 година (старији основци, средњошколци, студенти)	Дигитални материјали
	Тим школе				
Весници	Индив.	Републички са међунар. учешћем	Такм.	Васпитачи, учитељи, наставници, студенти школа/установа у Србији и државама партнерима	Радионица/ Тест
Гласници	Тимски	Општински	Ревииј.	Тимови предшколских установа, основних и средњих школа из Србије и држава партнера	Штанд
		Републички са међунар. учешћем	Такм.		

Кликераши

Такмичење тестирањем у вештинама *Читање и разумевање прочитаног и Писмено изражавање*.

- циљна група – ученици од 1. до 8. разреда основних школа у Србији;
- нивои – школско и општинско (за све основце), републичко (за ученике од 3. до 8. разреда);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- образац сагласности родитеља/старатеља преузима се на сајту Читалића;
- школски ниво тестирања (дец/јан), општински ниво тестирања (26.3.2025), републички ниво тестирања (субота, 17. мај 2025)
- извештај са школског тестирања доставити општинском координатору и Ауторском тиму, а општински координатор шаље извештај државном координатору и Ауторском тиму (обрасци на сајту Читалића)
- Индивидуалним учесницима сматрају се ученици чије школе нису пријављене за учествовање у Читалићима, али је њихово учествовање могуће уколико се придруже школама које су у оквиру исте општине пријављене за учествовање/ или уз подршку неког другог сарадника Ауторског тима (библиотека, културни центар, удружење писаца и сл)¹.

Креативци

Такмичење у креирању читалачког дневника/приказа књига.

- циљна група – предшколци, основци и средњошколци у Србији;
- нивои – школски(такмичарски), општински (такмичарски), републички (такмичарски);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- образац сагласности родитеља/старатеља преузима се на сајту Читалића;
- рок за слање радова **02. април 2024.**
- Све школе учеснице делегирају дневнике и саме или уз помоћ општинске библиотеке бирају најбоље радове. Општинска комисија формира ранг листу дневника, при чему се 1, 2. и 3. место по разреду у општини награђује дипломом (и књигом уколико библиотека обезбеди), а сви „први” дневници по разреду шаљу се Организатору.
- Индивидуалним учесницима сматрају се ученици чије школе нису пријављене за учествовање у Читалићима, те њихове дневнике могу послати родитељи школи општинском координатору/Организатору уколико ниједна школа из општине не учествује у пројекту².
- адреса за слање делегираних дневника са општинског нивоа:

**ОШ „Вожд Карађорђе”, Алексинац
ул. Лоле Рибара бр. 2
18220 Алексинац
Република Србија
ЗА ЧИТАЛИЋЕ**

Слањем дневника поштом прихвата да сноси трошкове повратне поштом (копија сагласности родитеља/старатеља обавезно у дневнику).

¹ Пријава путем Гугл форме на сајту Организатора www.citalici.rs или договор са Организатором путем мејла citalici.pisalici@gmail.com

² Списак пријављених учесника на сајту Организатора www.citalici.rs или упит мејлом citalici.pisalici@gmail.com.

ЗАДАЦИ ПО УЗРАСНИМ КАТЕГОРИЈАМА

Предшколци (групни рад)

Слушајте причу, направите маске за ликове у причи, свему додајте цртеж сценографије и плакат за представу са називом, списком ликова и описом сцене коју приказујете.

Очекује се да група пошаље збирку од најмање 3 приче.

1. и 2. разред

Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:

- наслов дела и име писца;
- след догађаја - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
- направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује;
- запиши свој утисак о делу – препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се свиђа књига или део књиге, неки поступак или ти се опис/ понашање јунака није допало, па нека ти то послужи као објашњење позитивне/ негативне критике);
- илустрација: нацртај беџ за представу на основу прочитаног дела;
- на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК:

Међу представљеним делима, одабери једно чијег ћеш омиљеног јунака нацртати на картону и исећи, затим му креирај костим од папира и томе додај опис сцене (наслов дела, наслов за трку сцену, образложење када се и како јунак појављује у том костиму).

3. разред и 4. разред

Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:

- наслов дела и име писца;
- след догађаја - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
- направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује;
- одабери део који ти се највише свиђа, напиши кратки дијалог између јунака тог одломка и нацртај шта се у тој сцени дешава;
- запиши свој утисак о делу – препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се свиђа књига или део књиге, неки поступак или ти се опис/ понашање јунака није допало, па нека ти то послужи као објашњење позитивне/ негативне критике);
- илустрација: нацртај улазницу за представу на основу прочитаног дела;
- на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК:

Међу представљеним делима, одабери једно и на основу њега осмисли сцену са омиљеним ликовима, које ћеш нацртати у одговарајућим костимима. Уз сваки лик потребно је написати његове најважније особине (нпр. храбар, лукав, смешан, добар), осмислити једну сцену разговора јунака, а затим креирати плакат за осмишљену сцену (наслов дела, наслов за ту сцену, имена ликова и имена глумаца - пронађи их међу својим другарима и образложи избор).

5. и 6. разред

Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:

- наслов дела и име писца;
- план текста - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
- направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује, а затим издвој главног јунака и његове помагаче;
- изабери кључну сцену из текста и напиши из перспективе лика који није у центру пажње;
- запиши свој утисак о делу – препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се свиђа књига или део књиге, неки поступак или ти се опис/ понашање јунака није допало, па нека ти то послужи као објашњење позитивне/ негативне критике);
- илустрација: нацртај костиме за представу на основу прочитаног дела;
- на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК:

Креирај позоришни албум као архив најмање пет незаборавних позоришних представа кроз детаљан приказ њихових плаката, глумаца, утисака и истраживања о књигама или текстовима на којима се представе заснивају.

7. и 8. разред

Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:

- наслов дела и име писца;
- план текста - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
- направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује, а затим издвој главног јунака и његове помагаче;
- одабери један лик и напиши монолог у његовом стилу користећи стилске фигуре карактеристичне за њега;
- на крају запиши аргументован утисак о прочитаном делу - изнеси свој став о садржају текста и образложи зашто ти се допада/не допада, због чега ти је занимљив/незанимљив; да ли се слажеш/не слажеш са поступцима ликова и предложи измене у понашању ликова како би се променио ток радње и дошло до другачијег расплета; напиши препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се књига или део књиге, неки поступак, опис није допао, па нека ти то послужи као објашњење негативне критике или супротно);
- на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК: Позоришни алманах

Твој задатак је да креираш *Позоришни алманах* који ће документовати најмање пет позоришних представа које си гледао или истраживао. За сваку представу укључи фотографију плаката, напиши ко су главни глумци и редитељ и укратко опиши њихове улоге и утиске о њиховој глуми. Истражи новинске чланке, вести или интернет странице о представи, укључујући информације о премијери, рецензије и друге занимљивости, и додај исечке у алманах. Ако можеш, направи интервју са једним од глумаца, редитељем или чланом екипе и укључи текст интервјуа. У случају да је представа рађена по књизи, бајци или историјском догађају, укратко опиши оригиналну причу и објасни како је адаптирана за позорницу. Напиши своје утиске за сваку представу, наглашавајући шта ти се највише допало. Укључи и своју или туђу критику представе, указујући на оно што је било најбоље и на евентуалне предлоге за побољшање. За сваку представу додај креативни елемент, као што је цртеж сцене или осмишљавање новог плаката. На крају, упореди свих пет представа у свом алманаху, наводећи која ти је била најбоља и зашто, као и које су те теме, глумци или елементи сценографије највише импресионирали. Твој *Позоришни алманах* ће бити јединствена збирка која приказује твој труд, креативност и интересовање за позориште.

Средњошколци

Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:

- наслов дела и име писца;
- ко ти је књигу препоручио и његов утисак о књизи
- план текста - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
- направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује, а затим издвој главног јунака и његове помагаче;
- на крају запиши аргументован утисак о прочитаном делу - изнеси свој став о садржају текста и образложи зашто ти се допада/не допада, због чега ти је занимљив/незанимљив; да ли се слажеш/не слажеш са поступцима ликова и предложи измене у понашању ликова како би се променио ток радње и дошло до другачијег расплета; напиши препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се књига или део књиге, неки поступак, опис није допао, па нека ти то послужи као објашњење негативне критике или супротно);
- на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК

Дијалог драмских ликова с литерарним јунацима: Упоредите ликове из драмског текста с јунацима из књига које сте прочитали. Који су њихови заједнички карактери, а који се разликују?

Осмисли једну сцену у којој ће се дијалог водити између јунака одабраног драмског текста и прочитаног књижевног дела (на пример, разговор ликова „Злочина и казне“ са јунацима из „Хамлета“).

Напишите дијалог између једног драматског лика и једног литерарног јунака, у којем ће бити приказане њихове међусобне реакције, ставови и особине које их дефинишу. Дијалог треба да буде осмишљен тако да показује контраст између жанрова (драма/роман), али и карактера који долазе из различитих културних и временских контекста.

Избор дела: Одаберите једно драмско дело и једно литерарно дело (романе, поезију или други жанр).

Одабир ликова: Из сваког дела одаберите лик/ликове и напишите дијалог између њих.

У дијалогу се фокусирајте на: Разлике у њиховим погледима на живот, љубав, друштво, смрт итд. Могуће несугласице које би настале због разлика у времену, друштвеним нормама и искуствима. Како би ликови реаговали на идеје и поступке оног другог.

Дужина дијалога: минимум 300 речи.

ОПШТА НАПОМЕНА за Креативце:

- ученици 1. и 2. разреда могу да уписују појединачна дела (песме, приче бајке и сл), а од ученика 3. разреда и старијих, очекује се да читају целовита дела, те ће се само таква вредновати;
- **Шта читамо?** – Читалићи немају обавезан списак дела које је потребно прочитати, већ је аутору дневника и његовом ментору препуштена потпуна слобода избора, којим показују жељу за неговањем читалачког укуса и вредносних судова; једино треба водити рачуна да је за учествовање потребно у дневник уписати најмање 3 књиге ван редовног школског програма од 1. до 8. разреда;
- ученици 1. и 2. разреда пишу писаним или штампаним словима ћирилице графитном или хемијском оловком/налив-пером, а ученици осталих разреда само писаним словима ћирилице, хемијском оловком/налив-пером;
- свако дело које има више од 60% сликовног садржаја сматра се стрипом, а 3 стрипа или *Политикина Забавника* одговарају једној књизи (у вредновање дневника ће се узети највише 9 стрипова);
- **дневници се креирају у свескама тврдых корица или обједињени листови у регистратору; највећи послати формат не сме да буде већи од формата канцеларијског регистратора А4;**
- илустрације у дневнику су ауторски рад детета у било којој техници укључујући и колаж, мапе ума и сл, а томе сведочи потписани ментор;
- сваки дневник пролази комисију установе, која својим избором и слањем одређених дневника гарантује за њихову аутентичност и ауторство.

Шта ће жири вредновати?

- Вођење дневника у делу *Изборна дела* у односу на захтеве;
- Број изборних дела;
- Вођење дневника у делу *Обавезни задатак* у односу на захтеве;
- Самосталност у раду у односу на узраст;
- Читкост и уредност;
- Правописна и граматичка тачност;
- Лезичко и стилско богатство;
- Избор дела - примереност узрасту;
- Оригинално и аргументовано тумачење дела;
- Креативност, оригиналност идеја;
- Концепт дневника.

ЧИТАЛИЋИ +

Ова такмичарска подкатегија Креативаца намењена је ученицима којима српски није матерњи језик. Они креирају читалачки дневник на језицима националних мањина или на неком од страних језика - енглеском, руском, немачком или француском језику.

Учесници из Србије - исти начин учествовања као Креативци ;

Учесници из иностранства - радови скенирано у ПДФ формату као један документ на мејл citalici.pisalici@gmail.com.

Дигитални Читалићи

Такмичарска категорија намењена основцима, средњошколцима и студентима из Србије и др. земаља, који креирају дигитални материјал захтеван Конкурсом.

- циљна група - појединци узраста од 10 до 20 година установа из Србије и земаља партнера (старији основци, средњошколци, студенти) и тим школе;
- нивои – републички са међународним учешћем (такмичарски);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- образац сагласности родитеља/старатеља преузима се на сајту Читалића;
- дигитални формат по жељи – плакат, стрип, презентација, игрица, сајт, часопис...
- рок за слање радова **02.04.2025.**
- радови се шаљу Организатору на мејл citalici.pisalici@gmail.com с прецизним подацима о аутору/ тиму школе при чему појединачни рад не може да буде и део тимског рада.

ЗАДАТАК за индивидуални рад

Одабери једну од предложених активности у Пројектном плану Читалића за школску 2024/2025. годину и креирај рад у дигиталном облику којим ћеш представити резултате свог истраживања.

ЗАДАТАК за тимски рад

Школски тим/тим установе формира редакцију/екипу/тим који прати реализацију активности предвиђених Пројектним планом Читалића за школску 2024/2025. и све релевантне информације, радове, активности представља/креира у оквиру блога, сајта или часописа у ПДФ форми.

Жири о најбољим прилозима одлучује на основу броја активности и учесника, квалитета реализованих садржаја, креативности и оригиналности реализованих активности, документарне грађе придодате као прилог и сл.

Посебно вредни биће прилози за Обавезне пројектне активности (број активности, учесника, реализатора, спољних сарадника).

Пројектни план Читалића за школску 2024/2025. можеш наћи код свог ментора или на сајту <https://www.citalici.rs/>

Словца/ Slovca

Smotra čitalаштва za dijasporu „Čitalici Slovca 2025.”

Smotra čitalаштва za dijasporu „Čitalici Slovca 2025.” organizuje se u školskoj 2024/2025. godini, i ovog puta uz podršku sajta „Slovce”.

Ko može da učestvuje?

Smotra je namenjena deci uzrasta od 6 do 14 godina koja uče srpski jezik u inostranstvu u nekoj od škola ili radionica srpskog jezika ili uče srpski jezik u inostranstvu kao maternji jezik pri osnovnoj školi koju pohađaju.

Kako se učestvuje?

U saradnji sa nastavnikom srpskog jezika, učenici odaberu jednu pesmu ili tekst iz jednog dela srpske književnosti po sopstvenom izboru i prave individualne radove u skladu sa zadatkom. U zavisnosti od nivoa poznavanja srpskog jezika, učenici mogu da učestvuju u jednoj od kategorija:

Osnovni nivo poznavanja srpskog jezika

Zadatak:

- Odaberi delo i na osnovu njega da osmisli scenu sa omiljenim likovima, koje ćeš nacrtati u odgovarajućim kostimima.
- Uz svaki lik potrebno je napisati njegove najvažnije osobine (npr. hrabar, lukav, smešan, dobar), a zatim kreirati plakat za osmišljenu scenu na kome će pisati naslov dela i imena likova.

Napredni nivo poznavanja srpskog jezika

Zadatak:

Čitaj i u čitalački dnevnik upiši svoje utiske tako što ćeš napisati:

- naslov dela i ime pisca;
- plan teksta - izdvoj celine i svakoj celini daj naslov kakav ti misliš da treba da ima;
- napravi spisak likova i svakom daj jednu najbitniju osobinu, odnosno pronađi onu osobinu koja ga određuje, a zatim izdvoj glavnog junaka i njegove pomagače;
- na kraju zapiši argumentovan utisak o pročitanoj delu - iznesi svoj stav o sadržaju teksta i obrazloži zašto ti se dopada/ne dopada, zbog čega ti je zanimljiv/nezanimljiv; da li se slažeš/ne slažeš sa postupcima likova i predloži izmene u ponašanju likova kako bi se promenio tok radnje i došlo do drugačijeg raspleta; napiši preporuku za čitanje ili

nečitanje sa objašnjenjem (npr. možda ti se knjiga ili deo knjige, neki postupak, opis nije dopao, pa neka ti to posluži kao objašnjenje negativne kritike ili suprotno);

- na kraju dodeli onoliko zvezdica koliko odgovara tvom utisku o knjizi - od 1 do 5 zvezdica.

Kako i do kad se šalju radovi?

Za učestvovanje na Smotri, potrebno je da nastavnik/nastavnica srpskog jezika:

1. Obavesti koordinatora o učešću
 - tako što će pre 1. marta 2025. poslati imejl na slovceblog@gmail.com da informiše koordinatora da želi da učestvuje na Smotri.
 - Koordinator će nastavniku obezbediti digitalni prostor za prijavu i slanje radova i poslaće mu/joj detaljno uputstvo za prijavljivanje učesnika i slanje radova i saglasnosti.
2. Napravi digitalne fajlove
 - Nastavnik slika ili skenira svaki individualni rad
 - Napravi .pdf ili .jpeg fajl za svaki rad posebno (1 rad=1 fajl).
 - U imenu fajla naznači ime autora i kategoriju u kojoj učestvuje.
3. Otpremi radove
 - Do 2. aprila 2025. (rok za dostavu radova) nastavnik otpremi radove u digitalni prostor i prijavi učesnike.

Rezultati

Komisija će pregledati radove do kraja maja 2025. godine i proglasiti najbolje radove u svakoj kategoriji, koji će biti objavljeni na sajtu Čitalici. Svi nagrađeni učenici će dobiti diplome i prigodne poklone.

Informacije

Više informacija se može dobiti putem imejla: slovceblog@gmail.com.

Privatnost

Za politiku privatnosti na sajtu Slovence posetite stranicu:

<http://slovce.blogspot.com/p/srpski-serbian.html>

Весници

Индивидуална такмичарска категорија намењена васпитачима, учитељима, наставницима, студентима србистике и библиотекарства или др. педагошких факултета из Србије, окружења или из земаља сарадница Ауторског тима која предвиђа:

- учесници – индивидуално учешће
- нивои – републички са међународним учешћем (такмичарски);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- **рок за слање радова: тест до 15.02.2025., а радионица до 02.04.2025. године;**
- радове слати Организатору на мејл citalici.pisalici@gmail.com уз прецизне податке о аутору, установи и контакт подацима.

ЗАДАТАК:

- представи читалачку радионицу/ „Escape Room” у складу са овогодишњом темом;
- креирај тест тест по пропозицијама категорије Кликераши.

Гласници

Тимска такмичарска категорија - презентовање пројектних активности путем уређеног тематског **штанда**. Установа може имати само један такмичарски тим, кога чини 3 до 5 ментора - уредника и деца чији се радови постављају на штанд, најмање позвани финалисти.

- циљна група - предшколци, основци, средњошколци, студенти установа из Србије и земаља партнера;
- нивои - општински (ревијални), републички са међународним учешћем (такмичарски);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- образац сагласности родитеља/старатеља преузима се на сајту Читалића;
- линк за пријављивање штандова објавиће Организатор након објављивања позива финалистима у свим осталим категоријама.

ЗАДАТАК: Позориште мог краја

Појашњења

Славица Павловић, државни координатор

Маја Радоман Цветићанин, аутор

Соња Ђорђевић, коаутор

Нера Легац Рикић, покрајински координатор

Имејл: citalici.pisalici@gmail.com

Драгана Јовановић Мијатовић, координатор за дијаспору slovceblog@gmail.com

Fb stranica: <https://www.facebook.com/citalici>

Fb grupa: <https://www.facebook.com/groups/citalici>

Сајт Читалића

www.citalici.rs

Добро дошли међу Читалиће!
